

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Victor Burduh,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 19 decembrie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2019, declarate de avocata Agatii Nadejda în numele părții vătămate Graur Leon și de avocatul Palancica Victor în numele inculpatului

***Railean Ivan XXXXX**, născut
la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, str.
XXXXX, XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 25.10.2016 - 19.12.2018,
instanța de apel: 28.01.2019 - 10.06.2019,
instanța de recurs: 23.08.2019 - 10.12.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 19 decembrie 2018, Railean Ivan învinuit în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, a fost achitat pe motiv că **în acțiunile lui lipsește faptul infracțiunii.**

Cererea procurorului pricind încasarea de la Railean I. a cheltuielilor de judecată în sumă de 1408,40 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, instanța a dispus: „*Se sesizează organul de urmărire penală să verifice în condițiile art. 274 Cod de procedură penală legalitatea acțiunilor lui*

Graur Leon, a.n. XXXXX, IDNP-XXXXX, originar din Orhei, Podgoreni, domiciliat în mun. Orhei, str. Eliberării, 6, prin prisma prevederilor: art. 27, 145 alin. (1) Tentativa la omorul intenționat, art. 287 alin. (1) Huliganismul, art. 311 Denunțarea falsă sau plângerea falsă, art. 312 Declarația mincinoasă, art. 314 Determinarea la depunerea de declarații mincinoase din Codul penal din considerentele expuse în sentință.

Se sesizează organul de urmărire penală să verifice în condițiile art. 274 Cod de procedură penală, legalitatea acțiunilor lui Parașciuc Elena, a.n. XXXXX, originară din Orhei, domiciliată în mun. Orhei, str. Eliberării, 6 „a” prin prisma prevederilor: art. 312 Declarația mincinoasă Codul penal din considerentele expuse în sentință”.

2. Instanța de fond a **constatat** că, Railean Ivan, la 30.03.2015, în jurul orei 15⁰⁰, aflându-se pe str. Eliberării, 6, din mun. Orhei, în preajma domiciliului lui Graur Leon, din intenții huliganice, în mod intenționat i-a aplicat pătimitului Graur Leon câteva lovituri cu o sapă peste cap, spate și partea dreaptă a cutiei toracice, cauzând pătimitului vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, sub formă de fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Railean Ivan a **săvârșit** infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății - care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

Instanța a reținut că, conform prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă **nu s-a constatat existența faptei infracțiunii**.

Railean Ivan a fost învinuit de organul de urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art. **153 alin. (1)** Cod penal.

Din declarațiile martorilor, dar și celorlalți participanți la proces audiați în ședința de judecată, coroborate cu alte probe ale dosarului, rezultă că fapta incriminată lui Railean Ivan nu s-a confirmat.

În asemenea împrejurări, contrar poziției organului de urmărire penală și părții acuzării, se impune concluzia că Railean Ivan a **acționat în stare de legitimă apărare**.

Respectiv, în speță, Graur Leon **singur și-a cauzat trauma în regiunea capului**, ori, aceasta, cum a fost stabilit, s-a datorat loviturii cu hârlețul peste sapă, ultima sfărâmându-se în mai multe bucăți, una dintre care l-a lovit pe Graur Leon în cap.

Prin urmare, **în acțiunile inculpatului lipsește faptul infracțiunii**.

La caz **nu a fost probat** nici faptul că Railean I. **i-ar fi cauzat** lui Graur Leon vătămare corporală medie.

Organul de urmărire penală, nu a ținut seama de declarațiile lui Railean I., care prin coroborare cu rapoartele de expertiză și declarațiile martorilor oculari, confirmă nevinovăția acestuia **în comiterea faptei incriminate**.

De către partea acuzării **nu a fost demonstrată existența faptei infracționale** incriminate lui Railean I. **în comiterea infracțiunii** prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

Pe lângă aceasta, instanța a reținut că: „*în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că Graur Leon a provocat conflictul cu Railean Ivan, Railean Tatian și Jingan Vasile. Astfel el - Graur Leon a agresat-o pe Railean Tatiana în stradă, într-un loc public, cauzându-i vătămări corporale ușoare și, totodată încălcând grosolan ordinea publică, acționând printr-un cinism și obrăznicie deosebită, și anume prin înjurarea lui Railean Tatiana, a lui Railean Ivan și Jingan Vasile, dar și agresarea fizică a ultimului. Prin urmare, instanței de judecată nu i-a fost clar de ce organul de urmărire penală nu a examinat acțiunile acestuia prin prisma prevederilor art. 287 alin (1) Cod penal, or vinovăția inculpatului Railean Ivan nu excludea și vina lui Graurj Leon.*

Instanța de judecată constată că, prin acțiunile sale intenționate, și anume prin încercarea de a-i aplica lui Railean Tatiana a două lovituri cu hârlețul în cap, una dintre care a revenit în regiunea omoplatului stâng, lovind-o concomitent și la ceafă, iar cea de a doua a fost blocată, forța căreia însă a dus la distrugerea sapei, Graur Leon a tentat asupra vieții lui Railean Tatiana, astfel, inclusiv și din considerentele enunțate, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma prevederilor art. art. 27, 145 Cod penal.

*De asemenea, instanța de judecată denotă că, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma normei art. 311 Cod penal, or, cum s-a stabilit în cadrul ședinței de judecată, Graur Leon abuziv l-a învinuit pe Railean Ivan de comiterea unor fapte infracționale, care însă nu s-au confirmat. Suplimentar, din considerentele enunțate, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma prevederilor art. 312 Cod penal, or **cum s-a stabilit în ședința de judecată**, acesta a făcut declarații false atât în cadrul urmăririi penale dar și în ședința de judecată, deși a fost preîntâmpinat de răspundere penală pentru atare declarații.*

*Mai mult ca atât, instanța de judecată consideră că, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma prevederilor art. 314 Cod penal, or, **cum s-a stabilit în ședința de judecată**, martorul Parașciuc Elena a făcut declarații evident false în favoarea lui Graur Leon, cu care se află în relații de cumătrie.*

*Concomitent, instanța de judecată consideră necesar să se sesizeze organul de urmărire penală în vederea verificării, în condițiile artr. 274 Cod de procedură penală, legalitatea acțiunilor pretinsului martor ocular Parașciuc Elena, născută la XXXXX, originară din Orhei, domiciliată în mun. Orhei, str. Eliberării, 6 „a”, prin prisma prevederilor: art. 312 - Declarația mincinoasă din Codul penal, or cum a fost enunțat mai sus, **instanța de judecată a ajuns la concluzia** că declarațiile acesteia nu corespund adevăratei situații de fapt,*

concluzie probată prin probe pertinente, concludente și utile, iar ea a fost preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false”.

2.1. Potrivit încheierii (interlocutorie) din 19 decembrie 2018, Judecătoria Orhei a dispus: „A aduce la cunoștință Procurorului General al RM despre încălcările admise, și sesizarea Procurorului r-lui Orhei privind verificarea în condițiile art. 274 Cod de procedură penală, legalitatea acțiunilor lui Graur Leon, IDNP XXXXX, născut la XXXXX, originar din Orhei, sat. Podgoreni, domiciliat în mun. Orhei, str. Eliberării, 6, prin prisma art. 27, 145 alin. (1) Tentativa la Omorul intenționat, art. 287 alin. (1) Huliganismul, art. 311 Denunțarea falsă sau plângerea falsă, art. 312 Declarația mincinoasă, art. 314 Determinarea la depunerea de declarații mincinoase din Codul penal din considerentele expuse.

A aduce la cunoștința Procurorului General al RM despre încălcările admise și s-a sesizat Procurorul r-lui Orhei privind verificarea în condițiile art. 274 Cod de procedură penală a legalității acțiunilor lui Parașciuc Elena, a.n. XXXXX, originar din Orhei, domiciliată în mun. Orhei, str. Eliberării 6 „a” prin prisma art. 312 Declarația mincinoasă, Cod penal din considerentele expuse”.

Instanța a indicat că, în cadrul ședinței de judecată, s-a stabilit că Graur Leon la 30.03.2015, în jurul orei 15⁰⁰ aflându-se în mun. Orhei, str. Eliberării 6, a provocat un conflict cu Railean Ivan, Railean Tatiana și Jingan Vasile. Astfel, el - Graur Leon a agresat-o pe Railean Tatiana în stradă, într-un loc public, cauzându-i vătămări ușoare și, totodată, încălcând grosolan ordinea publică, acționând printr-un cinism și obraznicie deosebită, și anume, prin înjurarea lui Railean Tatiana, a lui Railean Ivan și Jingan Vasile, dar și agresarea fizică a ultimului.

Prin urmare, se atestă faptul că organul de urmărire penală nu a examinat acțiunile acestuia prin prisma prevederilor art. 287 alin. (1) Cod penal, or, vinovăția inculpatului, Railean Ivan, nu exclude și vina lui Graur Leon.

Instanța de judecată constată că, prin acțiunile sale intenționate, și anume, prin încercarea de a-i aplica lui Railean Tatiana a două lovituri cu hârlețul în cap, una dintre care a revenit în regiunea omoplatului stâng, lovind-o concomitent și la ceafa, iar cea de-a doua a fost blocată, forța căreia însă a dus la distrugerea sapei, Graur Leon a atentat asupra vieții lui Railean Tatiana, astfel, inclusiv și din considerentele enunțate, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma prevederilor art. 27, 145 Cod penal.

De asemenea, instanța de judecată denotă că, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma normei art. 311 Cod penal, or, cum s-a stabilit în cadrul ședinței de judecată, Graur Leon abuziv la învinuit pe Railean Ivan de comiterea unor fapte infracționale, care însă nu s-au confirmat.

Suplimentar, din considerentele enunțate, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma art. 312 Cod penal, or, cum s-a stabilit în ședința de judecată, acesta a făcut declarații false în cadrul urmăririi penale dar și în ședința de judecată, deși a fost preîntâmpinat de răspunderea penală pentru atare declarații.

Mai mult ca atât, instanța de judecată consideră că, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma art. 314 Cod penal, or, cum s-a stabilit în ședința de judecată martorul, Parașciuc Elena, a făcut declarații evident false în favoarea lui Graur Leon, cu care se afla în relații de cumătrie.

Concomitent, instanța de judecată consideră necesar să, se sesizeze organul de urmărire penală în vederea verificării, în condițiile art. 274 Cod de procedură penală, legalitate acțiunilor pretinsului martor ocular Parașciuc Elena prin prisma art. 312 Cod penal, or, cum s-a stabilit în ședința de judecată, acesta a făcut declarații false în cadrul urmăririi penale dar și în ședința de judecată, deși a fost preîntâmpinat de răspunderea penală pentru atare declarații.

3. Procurorul în Procuratura r-lui Orhei, Oanța Vasile, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Railean Ivan să fie condamnat în baza art. 152 alin. (1), 90 Cod penal la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an, cu încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1408,40 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Apelantul a invocat că, instanța a admis o apreciere eronată și detașată de principiile generale ale procesului penal, inclusiv scopul legii penale, de circumstanțele de fapt și de drept stabilite prin probele prezentate de acuzare, în acest sens interpretând extensiv și defavorabil atât normele Codului de procedură penală cât și normele Codului penal, fapt ce a adus la pronunțarea unei sentințe neîntemeiate.

Ori, au fost cercetate probe suficiente cu referire la probarea vinovăției inculpatului.

Hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, pe alocuri chiar ilegală, odată ce instanța de judecată a făcut unele constatări care depășesc limita aprecierii probelor de către instanță, asumându-și atribuțiile unui organ de constatare.

Instanța de fond incorect a dat apreciere probelor administrate de către acuzarea de stat, fiind pronunțată o sentință care este contrară legii și nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

3.1. Apel a declarat și partea vătămată Graur Leon, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Railean Ivan să fie condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse în limita prevăzută de lege.

Apelantul a invocat că, vinovăția inculpatului și-a găsit pe deplin confirmare în cadrul ședinței prin declarațiile părții vătămate, martorului Parașciuc Elena și prin raportul de expertiză medico-legală.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2019, apelurile au fost admise, casată total sentința și pronunță o nouă hotărâre.

Railean Ivan a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal și la 6 luni închisoare.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Cheltuielile de judecată în sumă de 1408,40 lei, suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale, au fost trecute în contul statului.

Instanța de apel a constatat că, Railean Ivan, în jurul orei 15⁰⁰, aflându-se pe str. Eliberării, 6, din mun. Orhei, în preajma domiciliului lui Graur Leon, din intenții huliganice, în mod intenționat i-a aplicat pătimitului Graur Leon câteva lovituri cu o sapă peste cap, spate și partea dreaptă a cutiei toracice, cauzând pătimitului vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, sub formă de fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi.

Astfel, instanța de apel a reținut că declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate Graur Leon, martorilor Graur Efimia și Parașciuc Elena, a explicațiilor experților Railean Sergiu și a lui Capcelea Victor, probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății - care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

Ori, latura obiectivă a infracțiunii enunțate se caracterizează prin acțiuni concrete, lovituri cu sapa peste cap, spate și partea dreaptă a cutiei toracice părții vătămate Graur Leon, survenirea consecințelor - vătămări corporale medii exprimate prin: fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi.

Materialul probator indubitabil demonstrează legătura cauzală dintre acțiunile intenționate ale inculpatului Railean Ivan și consecințele survenite, or vătămările corporale stabilite la Graur Leon sub formă de: fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă contuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi, care au fost produse în rezultatul acțiunii provocate de la acțiunea traumatică a unui obiect contondent, dur, în comun, determină o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Este **neîntemeiată încheierea interlocutorie** a Judecătoriei Orhei din 19.12.2018.

Modalitatea de executare a pedepsei aleasă de prima instanță și stabilită inculpatului nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia.

Prin urmare, în conformitate cu art. 90 Cod penal, necesită a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

5. Avocatul Palancica Victor a declarat recurs ordinar solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurentul a invocat că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a conchis asupra vinovăției lui Railean I. bazându-se preponderent pe probe cercetate de prima instanță, puse, anterior, la baza achitării acestuia, mai mult ca atât, unele probe au fost doar redată în conținutul deciziei, fără a fi supuse analizei minuțioase de către instanța de apel.

Instanța de apel și-a bazat concluziile inclusiv pe raportul de expertiză medico-legală nr. 356 din 07.12.2015, concluziile căruia au fost inserate în conținutul decizie, fără a le verificat minuțios și obiectiv, sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludentei, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Elementul cheie care urma să-l stabilească instanța de apel este timpul producerii fracturii coastei IX din dreapta la Graur Leon și anume a fost cauzat la 30.03.2015 ori mai târziu în alte circumstanțe.

Respectiv, prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 356 din 07.12.2015 și declarațiile experților Capcelea Victor și Railean Sergiu s-a stabilit indubitabil faptul că nu există probe care ar indica că fractura coastei IX din dreapta la Graur Leon ar fi fost cauzată la 30.03.2015 (lipsa leziunilor corporale externe la nivelul coastei IX din dreapta, lipsa durerii, lipsa acuzelor la Graur Leon, depistarea fracturii abia la 06.04.2015).

Atât martorii acuzării, cât și martorii apărării, sunt rude cu partea vătămată, respectiv inculpatul, astfel, declarațiile la toți martorii urmau a fi verificate și coroborate între ele, pentru a se adopta o decizie legală și întemeiată.

Conform prevederilor art. 100 alin. (4), 101 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Concluziile instanței de apel formulate în decizia recurată poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 22.07.2016 (dosar nr. 10-14116), a fost declarată nulă ordonanța de punere sub învinuire a lui Railean Ivan pe art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) Cod penal.

Încheierea Judecătoriei Orhei din 22.07.2016 nu a fost contestată de procuror sau petiționarul Graur Leon, astfel la 06.08.2016 a devenit irevocabilă.

Respectiv se constată indubitabil că în privința lui Railean I. există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu acuzațiile aduse în baza art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) Cod penal.

La 21.10.2016, necătând la faptul că în privința lui Railean I. există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu acuzațiile aduse în baza art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) Cod penal, procurorul l-a pus repetat sub învinuire pe Railean Ivan în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

Conform art. 22 Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă.

Aplicând metoda confruntării și analizei comparative a conținutului faptelor incriminate lui Railean I. prin ordonanța de punere sub învinuire din 21.10.2016 și a faptelor imputate ultimului prin ordonanța de punere sub învinuire din 04.04.2016, care a fost declarată nulă, se constată indubitabil că, în ambele acte procesuale se cuprinde una și aceeași faptă în privința aceleiași persoane.

În această ordine de idei, prin prisma prevederilor Cod de procedură penală și jurisprudenței CtEDO, se constată că, pentru comiterea fetei incriminate lui Railean Ivan prin ordonanța de punere sub învinuire din 21.10.2016, în privința ultimului a fost adoptată o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație.

Ori, odată ce în privința lui Railean I. a fost adoptată o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație, este exclusă posibilitatea tragerii acestuia la răspundere penală pentru una și aceeași faptă.

Instanța de apel, rejudicând cauza, a examinat superficial aspectele invocate de arare, indicate supra, fără a intra în esența problemei de fapt și de drept.

Astfel, în pct. 5.7. din decizie instanța de apel a analizat această problemă, iar la pagina 29 din decizie, penultimul aliniat, instanța de apel a indicat că, cităm: *„Colegiul u constată careva circumstanțe prevăzute de art. 275 Cod de procedură penală, or la caz nu s-a constatat că există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație”*, ulterior indică că, prin încheierea din 22.07.2016, nu s-a dispus încetarea urmării penale, ci remiterea materialelor organului de urmărire penală pentru a înlătura neajunsurile depistate.

Aceste constatări reprezintă un fals, deoarece prin încheierea din 22.07.2016 a fost declarată nulă ordonanța de punere sub învinuire a lui Railean Ivan pe art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) Cod penal, și nu există nici o dispunere a instanței de a remite materialele organului de urmărire penală pentru a înlătura neajunsurile depistate.

De asemenea, instanța de apel, în pct. 5.5. din decizia recurată a indicat că, consideră ca fiind neîntemeiată încheierea interlocutorie din 19.12.2018, din considerentele expuse în pct. 5.6. din decizie, însă lecturând decizia instanței de apel se constată că pct. 5.6. lipsește.

Instanța de apel, în decizia recurată, la pagina 32, aliniatul 4, indică că: *„În acest sens, instanța de apel apreciază că modalitatea de executare aleasă de prima instanță și stabilită inculpatului Railean Ivan nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse și personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia”*.

Această alegație este o aberație ori, prima instanță nu a aplicat nicio pedeapsă lui Railean I., deoarece ultimul a fost achitat.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Agatii Nadejda, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurenta a invocat că, decizia instanței de apel este ilegală și nefondată.

Instanța de fond nu și-a motivat soluția, nu a dat apreciere probelor acumulate la faza urmăririi penale și celor examinate în cadrul cercetării judecătorești și nu a eliminat controversele existente.

Pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel de 6 luni cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă de 1 an, nu o să convingă pe inculpat de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, suspendarea pedepsei nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Legalitatea pedepsei impune obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform potrivit art. 24 alin. (2), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât

interesele legii. Judecarea cauzei se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În conformitate cu art. 394 alin. (1) pct. 1) și 5), alin. (3) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, (1) partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) în descriptiv, inițial a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită și a conchis că: *„astfel, prin acțiunile sale intenționate Railean Ivan a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal..., vinovăția inculpatului Railean Ivan nu excludea și vina lui Graurj Leon”*, apoi s-a contrazis constatat în descriptiv diverse motive de achitare, care se contrazic și se exclud reciproc, cum ar fi că: *„Railean Ivan a fost învinuit de organul de urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 153 alin. (1) Cod penal..., se impune concluzia că Railean Ivan a acționat în stare de legitimă apărare..., în speță, Graur Leon singur și-a cauzat trauma în regiunea capului, prin urmare, în acțiunile inculpatului lipsește faptul infracțiunii..., la caz nu a fost probat nici faptul că Railean I. i-ar fi cauzat lui Graur Leon vătămare corporală medie..., organul de urmărire penală, nu a ținut seama de declarațiile lui Railean I., care prin coroborare cu rapoartele de expertiză și declarațiile martorilor oculari, confirmă nevinovăția acestuia în comiterea faptei incriminate..., de partea acuzării nu a fost demonstrată existența faptei infracționale incriminate lui Railean I. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal”*.

Totodată, în dispozitiv a dispus divergent că inculpatul este achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal din motiv că: *„în acțiunile lui lipsește faptul infracțiunii”*;

b) a depășit limitele învinuirii invocând că: *„în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că Graur Leon a provocat conflictul cu Railean Ivan, Railean Tatian și Jingan Vasile. Astfel el - Graur Leon a agresat-o pe Railean Tatiana în stradă, într-un loc public, cauzându-i vătămări corporale ușoare și, totodată încălcând grosolan ordinea publică, acționând printr-un cinism și obrăznicie deosebită, și anume prin înjurarea lui Railean Tatiana, a lui Railean Ivan și Jingan Vasile, dar și agresarea fizică a ultimului. Prin urmare, instanței de judecată nu i-a fost clar de ce organul de urmărire penală nu a examinat acțiunile acestuia prin*

*prisma prevederilor art. 287 alin (1) Cod penal. Instanța de judecată **constată** că, prin acțiunile sale intenționate, și anume prin încercarea de a-i aplica lui Railean Tatiana a două lovituri cu hârlețul în cap, una dintre care a revenit în regiunea omoplatului stâng, lovind-o concomitent și la ceafă, iar cea de a doua a fost blocată, forța căreia însă a dus la distrugerea sapei, Graur Leon a tentat asupra vieții lui Railean Tatiana, astfel, inclusiv și din considerentele enunțate, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma prevederilor art. art. 27, 145 Cod penal. De asemenea, instanța de judecată **denotă** că, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma normei art. 311 Cod penal, or, **cum s-a stabilit în cadrul ședinței de judecată**, Graur Leon abuziv l-a învinuit pe Railean Ivan de comiterea unor fapte infracționale, care însă nu s-au confirmat. Suplimentar, din considerentele enunțate, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma prevederilor art. 312 Cod penal, or **cum s-a stabilit în ședința de judecată**, acesta a făcut declarații false atât în cadrul urmăririi penale dar și în ședința de judecată, deși a fost preîntâmpinat de răspundere penală pentru atare declarații. Mai mult ca atât, instanța de judecată **consideră** că, acțiunile lui Graur Leon ar urma să fie examinate și prin prisma prevederilor art. 314 Cod penal, or, **cum s-a stabilit în ședința de judecată**, martorul Parașciuc Elena a făcut declarații evident false în favoarea lui Graur Leon, cu care se află în relații de cumătrie. Concomitent, instanța de judecată **consideră** necesar să se sesizeze organul de urmărire penală în vederea verificării, în condițiile artr. 274 Cod de procedură penală, legalitatea acțiunilor pretinsului martor ocular Parașciuc Elena, născută la XXXXX, originară din Orhei, domiciliată în mun. Orhei, str. Eliberării, 6 „a”, prin prisma prevederilor: art. 312 - Declarația mincinoasă din Codul penal, or cum a fost enunțat mai sus, instanța de judecată **a ajuns la concluzia** că declarațiile acesteia nu corespund adevăratei situații de fapt, **concluzie probată** prin probe pertinente, concludente și utile, iar ea a fost preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false”.*

Ori, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, iar judecarea cauzei se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Potrivit art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. În corespundere cu art. 400 alin. (3) Cod de procedură penală, apelul declarat împotriva sentinței se consideră făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8)

Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, corect rejudecând cauza potrivit regulilor generale, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării, inclusiv cele reproduse în recursurile ordinare la pct. 5., 5I. din decizie.

Mai mult, concluziile de condamnare a inculpatului contravin încheierii interlocutorii din 19 decembrie 2018, adoptate de prima instanță (*pct. 2.1. din decizie*), pe care nu a anulat-o, aceasta continuând, astfel, să producă efecte juridice asupra procedurii de apreciere a probelor administrate și a circumstanțelor de fapt ale cauzei indicate în rechizitoriu;

c) a statuat neclar și divergent în latura pedepsei că: „*Modalitatea de executare a pedepsei aleasă de prima instanță și stabilită inculpatului nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia. Prin urmare, în conformitate cu art. 90 Cod penal, necesită a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului...*”, ori instanța de fond a pronunțat doar o sentință de achitare a inculpatului.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de

recurs, se impune soluția admitterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de avocatul Agatii Nadejda în numele părții vătămate Graur Leon și de avocatul Palancica Victor, casează total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2019, în privința inculpatului Railean Ivan XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 10 ianuarie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Victor Burduh
Maria Ghervas